

SU/Eeva Poutiainen ja Henna Iire

28.10.2025

Kuvaus lyhyen aikavälin valtion osuuksien ennusteista

Lyhyen aikavälin valtion osuuksien ennuste sisältää ennusteen YEL:n, VEKL:n ja MYEL:n valtion osuuksista. Tässä on kuvattu tarkemmin YEL:n ja VEKL:n ennustemalleja. MYEL:n ennuste on Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tekemä.

YEL:n rahoitusennuste

YEL-rahoitusennusteen avulla arvioidaan YEL:n valtion osuutta sekä sen lähtösuureita eli eläkemenoa, työtulosummaa, maksutuloa, vakuutusmaksuvas-
tuuta, hoitokulua ja avoimia maksuja. Varsinainen ennustelaskenta tapahtuu
ennustevuosien työtulosummassa. Muiden suureiden ennusteet johdetaan
siitä. YEL-eläkemenon ennuste tulee YEL-rahoitusennustemallin ulkopuolelta
Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin eläkemenoennusteesta.

Työtulosumman ennustaminen

YEL-rahoitusennusteen työtulosumman ennustemalli elättää ikä-, vakuutuk-
sen kesto- ja sukupuolikohtaisesti toteutuneen vuoden työtulosumma- ja lu-
kumääräjakaumia siirtämällä vuosittain niitä eteenpäin. Voimassa olevaan
kantaan lisätään alkaneiden kanta, ja vähennetään päättyneiden vakuutusten
kanta toteuma-aineiston pohjalta.

YEL-työtulojen tason kehityksessä otetaan huomioon vuodenvaihteessa teh-
tävä palkkakertoimen aiheuttama muutos sekä mahdolliset muut kehitykseen
vaikuttavat tekijät, esimerkiksi työeläkelaitosten tekemät työtulotarkistukset
vuodesta 2023 lähtien. Kehitykseen vaikuttavia tekijöitä arvioidaan tarvitta-
essa erikseen rekisteriaineiston perusteella, esimerkiksi työtulotarkistuksien
vaikutuksia arvioidaan rekisteriaineiston sekä työtulosuosituksen laskentapal-
velussa olevan kaavan perusteella.

Kuluvan vuoden työtulosumman ennustetta sovitetaan siten, että se ottaa
huomioon viimeisimmän rekisteritiedon.

Maksutulon, avoimien maksujen ja poiston ennustaminen

Maksutulo ennustetaan työtulosumman, poistojen ja takautuvien maksujen
avulla sekä sovitetaan saatu tulos tarvittaessa viimeisimpään toteutuneeseen
tietoon. Avoimien maksujen ja poistojen ennusteissa käytetään eläkelaitok-
silta saatavia tietoja toteutuneista erääntymisvuosikohtaisista avoimien mak-
sujen perityistä osuuksista sekä poistojen osuuksista. Ennustevuosille on käy-
tetty kyseisenä vuonna uusien avoimeksi jäävien maksujen prosenttiosuuden
ennusteena viimeisintä toteutunutta lukua.

SU/Eeva Poutiainen ja Henna Iire

28.10.2025

Muista ennusteista tulevat tiedot

Tiedot eläkelajikohtaisesta YEL:n yhteisesti kustannettavasta eläkemenosta saadaan Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin eläkemenoennusteesta. Eläkemenoennuste ennustaa YEL-eläkemenoa vastaavasti kuin muidenkin lakien mukaisia eläkemenoja. Eläkemenoennusteesta on erillinen kuvaus.

YEL-rahoitusennusteeseen saadaan TyEL-rahoitusennusteesta peruste- ja vakuutusmaksukoron, YEL-maksuprosenttien, lakisääteisten maksujen sekä qs-kertoimen ennusteet.

Käytettävät kansantaloudelliset oletukset

YEL-rahoitusennustetta käytetään ensisijaisesti sosiaali- ja terveysministeriölle tehtävien valtionosuusselvityksien sekä sosiaali- ja terveysministeriön pyytämien valtion budjetin kehyspäivitysten pohjana. Tämän vuoksi YEL-rahoitusennusteessa käytetään lähtökohtaisesti valtiovarainministeriön kansantaloudellisia oletuksia eli esimerkiksi valtiovarainministeriön työeläkeindeksioletusta. Valtiovarainministeriön oletukset sisältävät yleensä kuluvaan vuoteen ja neljä seuraavaa ennustevuotta, jonka jälkeisille vuosille YEL-rahoitusennusteessa käytetään Eläketurvakeskuksen valtiovarainministeriön oletuksista jatkamia oletuksia.

VEKL:n valtion osuuden ennuste

Ennuste valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmi-vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (VEKL) koostuu hoitokulun ennusteesta sekä eläkemenon ennusteesta. VEKL-etuutta on voinut karttua vuodesta 2005 alkaen. VEKL-eläkemenon ennuste tulee Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin eläkemenoennusteelta.

Hoitokulu koostuu VEKL:n hoidosta aiheutuneista kuluista. Vuoden 2024 VEKL-perustemuutoksen myötä ennustettu hoitokulu on lähtenyt kasvuun ja se otetaan huomioon ennustemallissa. Aikaisemmin eläkelaitokset eivät perineet vuosittain VEKL:n hoidosta aiheutuneita kuluja pois lukien vuoden 2005 perustamiskustannukset. Eläkelaitosten hoitokuluosuutta ennustetaan VEKL-eläkemenon ja kokonaiseläkemenon perusteella.